Z OBČINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA

Skromna razprava o prenovi sindikata

Prvi del seje občinskega sindikalnega sveta, ki je bila 6. aprila, je potekala v znamenju volilnih opravil. Z oziroma na že prejšnji seji obnovljeno informacijo o tem, da dosedanji predsednik Igor Vidrih odhaja na novo dolžnost v združeno delo; so člani sveta soglasno sprejeli njegovo razrešitev. Na predlog odbora za organiziranost, kadre in usposabljanje pa so za novega predsednika izvolili **Rudija Zupanca.** Od 36 prisotnih članov (od skupno 65) je zanj glasovalo 34 – z večino glasov pa je bil za novega člana sveta izvoljen tudi Miloš Kregar iz DO Ilirije-Vedrog. Ob tej priložnosti so se Igorju Vidrihu za uspešno delo zahvalili tako predstavniki sveta kot tudi občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij.

Več razprave je bilo pričakovati ob osrednji vsebinski točki – **Tezah za prenovo sindikata,** gradivu, ki je že lep čas v razpravi med članstvom. Odziv je zelo slab, saj so le 4 sindikalne organizacije od skupno 178 posredovale svoja stališča, pri čemer gre izpostaviti osnovno organizacijo Zavoda za slepo in slabovidno mladino, kjer so gradivo res skrbno proučili. In čeprav so bili člani predhodno pozvani, da na sami seji posredujejo mnenja iz osnovnih organizacij za katere so bodisi zadolženi odnosno iz katerih izhajajo, razprave ni bilo veliko. Res je javna razprava podaljšana in sicer do 15. maja kar pomeni, da je časa še dovolj, vendar ob takšnem pristopu kot je dosedaj, si ne gre obetati veliko.

Odprtih vprašanj in dilem je v tezah, ki jih sedaj ocenjujejo kot premalo strateško usmerjene predvsem z vidika metod in načina dela ter organiziranja sindikatov, še vedno precej. To pa pomeni, da jih je moč preseči in doreči le skozi razpravo v sleherni osnovni organizaciji, torej dejansko le preko članstva. Ali so sindikati še oziroma bodo ostali družbenopolitična organizacija, ali se bo sindikat tudi v prihodnje ukvarjal z vsemi vprašanji te družbe, ali bo Zveza sindikatov dejansko zveza sindikatov po dejavnostih, ali bo enovita kot potrjuje sedanja praksa pod tem imenom, kako bo opredeljeno članstvo in kako financiranje, je ali se bodo tudi v prihodnje sindikati solidalizirali z drugimi društveno političnimi organizacijami, ali bodo resnična organizacija delavcev . . ., je le nekaj vsebinsko najpomembnejših tez. Občinski sindikalni svet se je odločil, da pridobi kar največ stališč in mnenj v tem na posvetih, ki jih je po skupninah sklical za vse predsednike vseh osnovnih organizacij še v tem mesecu.

Rudi Zupanc – novi predsednik OS ZSS

Rudi Zupanc – lesni tehnik – zaposlen na področju splošnih gospodarskih zadev v GP Grosuplje TOZD Splošne gradnje, že vrsto let deluje v organizacijah ZSS tako na občinskem, mestnem in republiškem nivoju. Je član občinskega sindikalnega sveta in **predsednik Odbora za organiziranost, kadre in usposabljanje.**

Stane Florjančič – letošnji prejemnik Žagarjeve nagrade

Stane Florjančič, roj. 27. septembra 1945 v Ljubljani, učitelj za tiflopedagoško usposabljanje slepih in slabovidnih, se je na predlog Zavoda SRS za šolstvo OE Ljubljana uvrstil med dobitnike Žagarjevih nagrad. Stane Florjančič je poznan v naši občini kot vsestranska osebnost vpeta na eni strani v svojo stroko in ljubezen do otrok na drugi strani pa v vodenje zelo pomembne humanitarne ustanove in družbenopolitično delo. Kot eden redkih strokovnjakov s področja tiflopedagogije je poznan širom naše ožje in širše domovine, saj že vrsto let uspešno prenaša svoje znanje in bogate izkušnje na sedanje in bodoče pedagoge in vzgojitelje. Izredno požrtvovalno vodi seminarje za starše slepih in slabovidnih otrok, ki lahko le ob takšni usposobljenosti in pomoči prispevajo svoj delež k čimbolj samostojnemu življenju otrok. Zaradi njegove človeške topline in stalnega neposrednega stika z otroki in njihovimi starši ter številnimi OŠ je doslej požel veliko delovnih uspehov, priljubljenosti pa tudi osebnega zadovoljstva. To vse se še kako odraža tudi pri njegovem vodenju Zavoda za slepo in slabovidno mladino v Ljubljani, saj se še posebej zavzema za izboljšanje življenjskih pogojev teh otrok in nabavo novih učnih pripomočkov, ki jim omogočajo lažje in hitrejše poti do znanja. Pri vsem tem pa nikoli ne pozabi na svoje sodelavce, katerim je v prvi vrsti svetovalec. Sam ostaja skromen in mu največ pomeni sreča ter hvaležnost otrok, ki kot sam pravi: »Tipajo v temo, vendar pod mojim vodstvom v svetlejšo prihodnost«!

NAŠA ANKETA

Kakšen pluralizem rabimo?

Zadnje čase je **politični pluralizem** najbrž najpogosteje rabljen izraz pri nas. V našem političnem besednjaku naj bi to pomenilo dopuščanje različnih mnenj ali široko politično odprtost, če hočete, v kateri so našle svoje mesto tudi nekatere radikalnejše politične skupine (beri – zveze), ki so s svojimi programi marsikdaj v nasprotju z našo »uradno« politiko.

Vse te raznolike politične sile za zdaj še delujejo pod okriljem SZDL, kar pa naj bi bilo le odskočna deska k še bolj demokratičnim političnim rešitvam.

Gabariela Grmek, gostilničarka iz Iške vasi:

»O političnih dogajanjih pri nas vem le toliko, kolikor vidim na televiziji in preberem v časopisih. Vendar pa tudi tu žal ne povedo vsega, kar bi lahko. Sama sem prav gotovo za večstrankarski sistem: za vsaj dve stranki in ne, da imamo eno samo, ki si lasti ves monopol. Glavno besedo naj bi imela tista, ki bi bila boljša. No, tudi danes imamo več demokracije kot smo jo imeli, a še vedno ne toliko kot govorijo.«

Nives Kovačič, učenka OŠ iz Notranjih Goric:

»Včasih slišim, ko se o teh rečeh pogovarjata oči in mami. Sama pa se za to ne zanimam kaj preveč. Ni dobro. Če kaj preveč poveš, je lahko takoj kaj narobe.

Na volitvah sem seveda volila za Drnovška. Predstavil je boljši program kot Bulc, pa še mlajši je. O novih političnih zvezah, plualizmu in Ruplu pa sem slišala le nekaj malega.«

Ram Sah, strojni inženir s Kolezije:

»Za zdaj vse naše nove zveze pridno delujejo znotraj SZDL. Ko pa bo prišlo tako daleč, da tako ne bo šlo več, se bodo najbrž odcepile. Mislim pa da s tem še ni nujno, da gremo ravno v večstrankarski sistem. Vsak pluralizem je dober, samo da se dopušča svobodo izražanja.«

Marko Zdešar, varnostni inženir iz Brezja:

»Za zdaj je to še precej vroča tema. Mislim pa, da se bodo novonastale politične zveze prejkoslej spremenile v stranke. S tem bodo avtomatično izstopile iz SZDL. To pa je tudi edina pot, da pridemo do prave demokracije. Ne gre toliko za same stranke, pač pa bolj za njihove programe. Nič ne bi imel tudi proti enostrankarskemu sistemu, če bi res dosegli tisto, kar smo hoteli, tako pa vidimo, kam smo prišli.«

Leon Zorman, univ. profesor z Brezovice:

»Mislim, da v razmerah, v kakršnih smo se znašli zdaj, večstrankarski sistem ni realno ustvarljiv. Še zlasti zaradi velikih razlik v razvitosti republik. Sem pa za uvajanje alternativnih zvez znotraj SZDL. V tem kontekstu se je treba tudi boriti za demokratično družbo in procese. Žal pa naš sistem še vedno nima dovolj kontrolnih mehanizmov, zato se marsikje ne izvaja ustrezen družbeni nadzor (tudi nad sredstvi, ki jih združujejo ljudje). Samoupravljanje skratka ni dalo pričakovanih rezultatov. Manjka tudi učinkovitosti. Veliko ljudi volimo v razne komisije in samoupravne organe, družbeni nadzor pa se nam, kot rečeno, kljub temu izmika. Zato ljudje marsikdaj upravičeno negodujejo«.

Barbara Juhant, učenka OŠ iz Vnanjih Goric:

»Za politiko se ne zanimam kaj preveč. Vem v glavnem samo to, kar včasih slišim po radiu, vidim na TV in preberem v časopisih. Tu in tam se o tem pogovarjamo tudi v šoli pri DMV. Vendar pa mislim, da je pri nas še vedno premalo svobode govora. Moralo bi biti tako, kot imajo denimo v Italiji, Avstriji in drugih razvitih državah.«

Primož Okoren, dijak iz Rožne doline:

»Vse razvitejše države imajo že zdavnaj večstrankarski sistem. Zato bi po mojem tudi pri nas lahko resno razmišljali o tem. Seveda bi bilo v teh razmerah to težko vpeljati. Še boljša rešitev pa bi bila, če bi se kar cel svet enostavno pridružil mednarodnemu radikalnemu gibanju«.

Matija Šerljak, vodovodni inštalater iz Pijave Gorice:

»Politika me ne zanima toliko, da bi kaj več vedel o tem. Na tekočem sem v glavnem le s podražitvami in podobnim. O pluralizmu, strankah in teh rečeh naj raje odločajo tisti, ki so bolj študirani. Po mojem pa je navsezadnje čisto vseeno, kdo je na oblasti, samo da je dober gospodar in da skrbi za mir.«

BRANKO VRHOVEC

Gabriela Grmek

Nives Kovačič

Ram Sah

Marko Zdešar

Leon Zorman

Barbara Juhant

Primož Okoren

Matija Šerjak

Predlogi za podelitev srebrnih priznanj OF v letu 1989

Žirija za podeljevanje priznanj OF slovenskega naroda pri OK SZDL Ljubljana Vič-Rudnik je objavila razpis in kriterije za podeljevanje Srebrnih priznanj OF v decemberski številki Naše komune. Tudi v tem letu se v občini podeljuje 20 Srebrnih priznanj OF. Do roka je na naslov žirije prispelo 21 predlogov, ki so jih posredovale krajevne konference SZDL in občinske družbenopolitične in družbene organizacije. Žirija se je sestala 25. januarja letos, temeljito pretehtala vse predloge ter oblikovala predlog za podelitev Srebrnih priznanj OF osemnjastim posameznikom in dvem družbenim organizacijam. Predlog je nato posredovala v obravnavo in sprejem predsedstvu OK SZDL. Člani predsedstva so se sestali na redni seji 28. marca in sprejeli sklep, da predlog žirije soglasno podpirajo in ga posredujejo občinski konferenci SZDL v končno potrditev, pred tem pa z objavo v Naši komuni seznanijo tudi javnost.

Tako so za Srebrna priznanja OF predlagani naslednji kandidati:

1. EVGEN BATIČ – roj. 22. 7. 1925, učitelj – upokojenec, stan. v Ljubljani, Vrhovci c. XVII/2 na predlog Komisije za priznanja in odlikovanja pri KK SZDL Vrhovci, KO ZB NOV Lado Miklavec in OO ZK Vrhovci
2. GABRIJEL ČEPON – roj. 17. 3. 1926, mehanik-upokojenec, stan. v Ljubljani, Ulica Lili Novy 6 na predlog Krajevne konference SZDL Kozarje
3. RADO ČOPE c roj. 14. 4. 1937, ing. org. dela, stan. v Ljubljani, Celarčeva ulica 8 na predlog Kadrovske komisije pri KK SZDL Brdo
4. MILAN GOMBAČ – roj. 7. 6. 1923, pravnik-upokojenec, stan. v Ljubljani, Rožna dolina c. V/32 A, nosilec Partizanske spomnenice 1941 na predlog Predsedstva OO ZZB NOV Ljubljana Vič-Rudnik
5. JANEZ GRUDEN – roj. 7. 2. 1939, dipl. pravnik, stan. Velike Lašče št. 129 na predlog Predsedstva KK SZDL Velike Lašče in KUD Primož Trubar
6. CIRIL HOČEVAR – roj. 20. 1. 1920, grafik-upokojenec, stan. v Ljubljani, Kladezna ulica 1 na predlog komisije za priznanja pri Samoupravni interesni telesnokulturni skupnosti Ljubljana Vič-Rudnik
7. STANISLAV KOVAČIČ – roj. 5. 5. 1934, gozd. delovec, stan. Rakitna 35 na predlog Predsedstva KK SZDL Rakitna
8. JOŽE MANDELJ – roj. 27. 12. 1925, viš. upr. delavec – upokojenec, stan. Škofljica, Hribi 22 na predlog Predsedstva KK SZDL Škofljica in KK SZDL Rob
9. RAJKO NAJZER – roj. 23. 2. 1954, dipl. obramboslovec, stan. v Ljubljani, Lajkovška 11 na predlog Komisije za kadrovska vprašanja pri P OK ZKS Ljubljana Vič-Rudnik
10. ALBIN OTOREPEC – roj. 4. 3. 1925, komercialist – upokojenec, stan. Dobrova pri Ljubljani, Stara cesta 14 na predlog Predsedstva OK SZDL Ljubljana Vič-Rudnik
11. ANTON POTOČNIK – roj. 7. 1940, pravnik, stan. Dobrova pri Ljubljani, Pot na gornje polje 12 na predlog Predsedstva KK SZDL Dobrova in Izvršnega odbora KUD Dobrova
12. JANEZ PRIMC – roj. 8. 12. 1906, elektrotehnik – upokojenec, stan. v Ljubljani, Dolenjska c. 68, nosilec Partizanske spomenice 1941 na predlog Predsedstva OO ZZB NOV Ljubljana Vič-Rudnik
13. LJUDMILA SKOK – roj. 12. 11. 1911, učiteljica – upokojenka, stan. v Ljubljani, Lajkovška 13 na predlog Krajevne konference SZDL Vič
14. ANTON SLAK – roj. 6. 9. 1942, gradbeni tehnik, stan. v Ljubljani, Metliška 6 na predlog predsedstva KK SZDL Rakova Jelša
15. PAVLA ŠTEMBAL – roj. 18. 11. 1924, delavka – upokojenka, stan. Ig pri Ljubljani, Iška vas 14 na predlog Komisije za priznanja in odlikovanja pri Svetu KS, KK SZDL in IS IS Iška vas
16. MIROSLAV ULČAR – roj. 30. 7. 1941, novinar, stan. v Ljubljani, Reška 29, na predlog Predsedstva KK SZDL Stane Sever
17. MARTA VUJEC – roj. 10. 5. 1925, viš. upr. delavka – upokojenka, stan. v Ljubljani, Lepi pot 14/b na predlog Predsedstva KK SZDL Milan Česnik
18. RUDI ZUPANC – roj. 22. 10. 1933, lesni tehnik, stan. v Ljubljani, Kantetova 40 na predlog Predsedstva OS ZSS Ljubljana Vič-Rudnik
19. KO ZRVS HORJUL na predlog Krajevne konference SZDL Horjul
20. KO RKS TRNOVO na predlog Predsedstva OO RKS Ljubljana Vič-Rudnik

BILI SO MED NAMI

Anton Curk-Gorjan

V 75. letu starosti je umrl nosilec Partizanske spomenice 1941 Anton Curk-Gorjan iz Brda pri Ljubljani. Pred vojno je bil aktiven podoficir jugoslovanskega letalstva. Po okupaciji se je takoj povezal z Osvobodilno fronto in februarja 1942. leta stopil v partizane na območju Polhograjskih Dolomitov. Bil je postavljen za komandirja Vrhniške partizanske skupine. Še istega leta je postal komandir čete in bataljona Notranjskega odreda. Ob ustanovitvi Dolomitskega odreda v juliju 1942 pa je bil imenovan za namestnika komandanta. V letu 1944 pa do konca vojne je bil komandant vojaške šole pri 9. korpusu.

Po vojni je bil delavec v Sekretariatu za notranje zadeve SR Slovenije, s činom podpolkovnika pa je bil leta 1964 upokojen. Bil je dobitnik več državnih odlikovanj.

Maja dvainštiridesetega sva se prvič srečala in spoznala. Nikoli ne bom pozabil tiste sveže spomladanske noči, ko smo iz Logaške čete prišli v tvoje taborišče v Kajni Dol nad Podlipo. Ti si bil komandir Vrhniške čete. Zjutraj, še predno je sonce pokukalo čez ljubljansko Barje, si nas postrojil in se predstavil, da si od tega dne naprej naš komandir. Čez hrbet ti je visela črna pelerina, zagotovo je bilo to vse, kar si nasledil od stare vojske. Tistih par besed, ki si nam jih spregovoril, so bile tako materinsko nežne, da si človek, ki je živel v tistem surovem času, ni mogel predstavljati, da ti poveljuješ tem ljudem. Že drugi večer smo se premaknili na Babno goro. To noč sem še bolj spoznal tvojo tovariško dušo. Bilo je nekje ob polnoči. Bil sem na straži. Kot da si padel iz temnega mraka, si se znašel poleg mene. Vse drugo bi lahko pričakoval kot pa to, kar se je zgodilo. »Pojdi v logor in si odpočij, naprej bom jaz na straži«. Mislim, da že to dovolj pove, kakšen velik, ljudski človek in tovariš si bil. Ko se je čez kak mesec ustanovil Dolomitski odred, sva se razšla. Šele po vojni sva se zopet srečala. Takrat si bil v OZNI. Čeprav niso bili redki, ki so se zaradi tvoje pomembne funkcije radi dvigali iznad drugih, si ti ostal prav tak kot takrat, ko sva se srečala prvič. Saj je znano, če človek izraste iz ljudstva in pozna njegove tegobe in trpljenje, ga razume in ostane z njim.

Pričujoče besede Gorjanu v zadnji pozdrav pa mu je ob poslednjem slovesu izrekel njegov vojni tovariš Karel Leskovec-Kori.

Milan Vrtačnik

V svojih spominih je pokojni Milan zapisal: »Človek ni sam sebi namen, je družbeno bitje, zato je njegova dolžnost, da se ne razdaja samo zase, ampak da večji del svoje ustvarjalne sposobnosti da družbi«. Tega gesla se je pokojnik skozi vse svoje življenje dosledno držal kot učiteljiščnik, kulturnik, športnik, prosvetni delavec, taboriščnik, partizanski šolnik, povojni organizator socialne in šolske politike, urednik, pesnik in pisec mnogih člankov, ki je tudi po upokojitvi, dokler ga pred nekaj leti ni strla bolezen, neumorno aktivno deloval v družbenopolitičnem, kulturnem in borčevskem življenju občine Vič-Rudnik in mesta Ljubljane.

Rodil se je pred 83 leti na ljubljanskih Prulah. Po končani klasični gimnaziji se je vpisal na učiteljišče, kjer se je kalila zlata doba njegove revolucionarne vzgoje. Telovadil je pri Sokolu, se udejstvoval v športnem društvu Slovan, z mnogimi znanimi učiteljiščniki je sodeloval v listu Jugoslovanski srednješolec. Prva služben mesta je pod klerikalno vladavino opravljal v vasch zaostale Bloške planote. Kmalu se je vključil v delo Društva kmečkih fantov in deklet ter v mnoga druga društva. Nemiren, napreden duh delovnemu učitelju ni dal miru. Pred kazensko premestitvijo se je umaknil v Zagreb, kjer je končal višjo šolo in nato služboval v Črnomlju. Prav v Beli krajini ga je zatekla vojna vihra. Kmalu je postal član okrajnega odbora OF za Belo krajino. A kmalu so ga Italijani zaprli in dobro leto je preživel po taboriščih. Po razpadu Italije se je v Beli krajini pridružil organizatorjem šolstva in postal prvi ravnatelj partizanske gimnazije na svobodnem slovenskem ozemlju. Težko je zbolel in se je po zdravljenju v južni Italiji malo pred osvobojtvijo s 5. prekomorsko brigado vrnil v Jugoslavijo.

Po osvoboditvi se je z njemu svojstveno vnemo z vsem srcem vključil v kulturno prosvetno in politično delo. Opravljal je odgovorne dolžnosti na ministrstvu za socialno politiko, prosveto in kulturo, republiški kontrolni komisiji ter v pedagoškem svetu ministrstva, kjer je dočakal upokojitev. Izredno aktiven je bil tudi v republiški komisiji za posebno šolstvo, v Zavodu za slepo in slabovidno mladino, v akcijah boja proti alkoholizmu in narkomaniji. Ob vsem tem je bil tudi po upokojitvi politično angažiran v SZDL, ZK, Rdečem križu, še posebej pa v občinski borčevski organizaciji in krajevni skupnosti Milan Česnik.

Ne gre pa v bogatem življenju Milana Vrtačnika prezreti opus njegovega likovnega udejstvovanja, saj je s prispevki sodeloval v svojem življenju v mnogih listih, pisal in režiral je tudi skeče, zelo ustvarjalen pa je bil tudi pri izdaji edicij in elaboratov s svojega strokovnega področja.

Poleg partizanske spomenice 1941 in šestih državnih odlikovanj je dobil tudi zlate značke, plakete in priznanja Rdečega križa Slovenije, ZPM, ZZB Jugoslavije in mesta Ljubljane. Za izredne uspehe na področju šolstva je pa prejel najvišje priznanje v SRS – Žagarjevo nagrado.

Skromen kot je bil, ni rad govoril o sebi, je pa zapisal tudi najmanjše podrobnosti v svojem življenju. Za njim je ostalo ogromno gradiva, predlogov, zgodovinskih zapisov, dokumentov, ki bodo koristno služili zgodovinarjem in zbiralcem dokumentov preteklosti. Rad je pomagal ljudem, posebno soborcem pri urejanju njihovih problemov, celo njegovo življenje je bilo eno samo delo in borba za pravice delovnega človeka.

prof. Zdenko Skuhala

V snovanju novih načrtov in v organizacijskih pripravah na 9. DTK naše občine, nas je nepričakovano zapustil prof. Zdenko Skuhala. Izgubili smo požrtvovalnega sodelavca, ki je iz skromnih začetkov, z bogatim znanjem in strokovnimi izkušnjami prispeval k uveljavitvi delovnega tekmovanja ne samo v občini, temveč tudi v širšem prostoru.

Zdenko Skuhala se je rodil 16. decembra 1922 v Ljubljani. Vnet za glasbo in tehniko, se je po maturi na III. državni gimnaziji za Bežigradom odločil za študij strojništva na ljubljanski Strojni fakulteti. Leta 1942 so ga Italijani odpeljali v taborišče v Gonars, kjer je dolge mesece delil negotovo usodo z mnogimi slovenskimi rodoljubi.

Leta 1948 se je zaposlil na tedanji Srednji tehnični šoli v Ljubljani in odtlej s svojim strokovnim in pedagoškim delom pomembno pripomogel k njegovemu razvoju in napredku. Izjemen je tudi njegov prispevek za ureditev strojnega laboratorija za meritve in preizkušnje materialov, ki je postal ena najmodernejših učilnic v Sloveniji, v katerih so mladi strojniki pri vajah vedno občutili privlačnost svojega bodočega poklica ter hkrati živo vez med šolo in združenim delom.

Povsod je bilo čutiti njegovo delo in pripravljenost sodelovati in pomagati, pa naj je šlo za mentorstvo mlajšim učiteljem, za vodenje aktiva učiteljev mehanske tehnologije, za organiziranje in izvajanje raznih seminarjev s področja strojne stroke, za navezovanje stikov z industrijskimi delovnimi organizacijami ali za organizacijo in izvedbo delovnega tekmovanja kovinarjev.

Slovo od Zdenka Skuhale, 21. marca na Ljubljanskih Žalah nas je zapustilo globoko pretresene, saj smo ga imeli radi, ker je bil tako človeško širok in dober, spoštovali smo ga, ko se je tako nesebično razdajal v delu z mladimi rodovi in ker je vedno našel čas tudi za sodelavce. Bolečo praznino, ki je nastala z njegovim odhodom, bomo težko nadomestili.